

TISKOVÁ ZPRÁVA

Brno 18. října 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

LASEROVÉ CENTRUM ELI BEAMLINES V DOLNÍCH BŘEŽANECH SE INTEGRUJE DO MEZINÁRODNÍHO KONSORCIA

Zásadní krok pro výzkum, vývoj a využití laserových technologií v Evropě: ELI Beamlines, výzkumné centrum disponující nejintenzivnějšími laserovými systémy na světě, přechází ze struktury Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR do mezinárodního výzkumného konsorcia ELI ERIC – Extreme Light Infrastructure ERIC. Zařadí se tak mezi evropská vědecká centra typu CERN nebo Evropská jižní observatoř v Chile.

Slavnostní podpis smluv o převodu se uskutečnil zároveň s mezinárodní konferencí ICRI 2022 (*International Conference on Research Infrastructures*) organizovanou v Brně v rámci předsednictví České republiky Radě EU.

Po více než deseti letech příprav, výstavby, vývoje a instalace laserových a experimentálních technologií, po vybudování profesionálních týmů a prvních unikátních experimentech dospělo výzkumné centrum ELI Beamlines do další etapy existence, která se plánovala a pečlivě připravovala již od počátku.

Soubor smluv o převodu, jímž se ELI Beamlines s účinností od 1. ledna 2023 vyčlení ze struktury Fyzikálního ústavu AV ČR (FZU) a přejde pod mezivládní organizaci ELI ERIC, podepsali dnes ve 12.00 ředitel FZU Michael Prouza a generální ředitel ELI ERIC Allen Weeks. Slavnostního podpisu se zúčastnil také místopředseda Akademie věd ČR Jan Řídký, ředitel Odboru výzkumu a vývoje Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Lukáš Levák a zástupci všech členských zemí konsorcia ELI ERIC.

Je to vůbec poprvé, kdy takto rozsáhlá výzkumná infrastruktura přechází z české do mezinárodní struktury. „Převod ELI Beamlines je svým rozsahem bezprecedentní v národním, ale i v celoevropském kontextu. Jsem velmi hrdý, že se samozřejmě s výraznou pomocí všech zainteresovaných stran v rámci FZU, AV ČR a MŠMT podařilo vše zvládnout na profesionální úrovni, jak potvrdili též naši mezinárodní partneři,“ říká Michael Prouza, ředitel FZU.

Laserové centrum ELI Beamlines je svým rozsahem unikátním projektem v historii české vědy. Začlenění do ELI ERIC mu podle Jana Řídkého, místopředsedy AV ČR, přinese všechny předpoklady pro další rozvoj. „ELI Beamlines se tímto krokem dostává na úroveň nejlepších evropských infrastruktur, jako

Kontakt pro média: **Markéta Růžicková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 777 970 812

je CERN v Ženevě, Evropská jižní observatoř v Chile nebo Evropský spalační zdroj ve švédském Lundu," uvádí Jan Řídký.

Převедou se zaměstnanci, majetek i stávající vědecké projekty

Na základě integračních smluv dojde k převodu všech aktivit výzkumného centra ELI Beamlines, stejně jako hmotného a nehmotného majetku, zaměstnanců a grantových projektů. Tomuto finálnímu aktu předcházela dlouhý proces, který nastavil odpovídající právní a organizační rámec. Výzkumné centrum ELI Beamlines mělo v rámci FZU vždy vysokou míru autonomie, která předpokládala převod, jakmile bude vytvořena nová, k tomu zřízená organizace s příslušnou mezinárodní strukturou. ELI ERIC jako vlastník ELI Beamlines zajistí dlouhodobý provoz a rozvoj s ohledem na podporu vědecké excelence a udržení „leadershipu“ v oblasti laserových technologií v Evropě.

” ELI již nebude patřit jen hostitelským zemím, ale všem členským zemím konsorcia.

„ELI Beamlines bylo od počátku budováno jako mezinárodní centrum excelence. Tomu odpovídaly všechny kroky, jež jsme v poslední dekádě činili s ohledem na technologie, výzkumné aktivity a vědecký tým. Jsem velmi rád, že nyní jsme dosáhli též naplnění nejvyšších ambicí ve vztahu k organizačnímu uspořádání,“ říká Roman Hvězda, ředitel centra ELI Beamlines.

FZU a ELI ERIC současně uzavřely smlouvu o strategickém partnerství. Jedná se o první strategické partnerství ELI ERIC, které má zajistit dlouhodobou vědeckou spolupráci, prostřednictvím FZU má umožnit širší přístup české vědecké komunity a průmyslu k využití ELI ERIC a významnou účast na technologickém vývoji a inovacích.

„Tato integrace je pro ELI ERIC významným krokem a poslouží jako vzor pro budoucí integraci ELI ALPS v roce 2024,“ říká generální ředitel ELI ERIC Allen Weeks. „V praxi to znamená, že ELI již nebude patřit jen hostitelským zemím, ale všem členským zemím konsorcia ELI ERIC.“

ELI ALPS je druhým centrem výzkumné infrastruktury ELI. Nachází se v maďarském Szegedu a bude usilovat o přechod do ELI ERIC od 1. 1. 2024. Třetí pilíř ELI NP se buduje v Rumunsku nedaleko Bukurešti a očekává se, že také on se v budoucnosti integruje do ELI ERIC.

Více informací: **Mgr. Zdislava Lojdová**
PR a komunikace
ELI Beamlines
+420 266 051 327
zdislava.lojdova@eli-beams.eu
www.eli-beams.eu

Fotogalerie: [zde](#)

ELI – Extreme Light Infrastructure je panevropský projekt, jenž je od roku 2006 součástí Evropského strategického fóra pro výzkumné infrastruktury (dále jen „ESFRI“), a zaměřuje se na využívání vysokovýkonných laserů pro vědecké a průmyslové aplikace.

ERIC představuje jedinečnou právní osobu ustavenou na základě právního rámce EU, který byl specificky vytvořen pro organizaci výzkumných infrastruktur. Jedná se o mezinárodní organizaci, jejímiž členy se stávají státy, které vědecky a finančně přispívají na činnosti konsorcia.

Konsorcium ELI ERIC bylo založeno v dubnu 2021. Kromě hostitelských zemí – České republiky a Maďarska – se zakládajícími členy konsorcia ELI ERIC staly rovněž Itálie a Litva. Německo a Bulharsko spoluzakládají konsorcium ELI ERIC jako pozorovatelé s výhledem vstupu v roli plného člena v pozdější fázi. O vstup do konsorcia vyjádřila zájem po jeho založení také řada dalších evropských i mimoevropských států.

Fotogalerie

*Caterina Petrillo, předsedkyně správní rady ELI ERIC, generální ředitel ELI ERIC Allen Weeks, Michael Prouza, ředitel Fyzikálního ústavu AV ČR a Jan Řídký, místopředseda Akademie věd ČR
FOTO oba snímky: ELI Beamlines*

Slavnostní podpis smluv se uskutečnil dnes v Brně zároveň s mezinárodní konferencí ICRI 2022 organizovanou v rámci předsednictví ČR v Radě EU